

Akkoord betreffende de overlegprocedure voor de tariefmethodologie water voor de regulatoire periode na 2026

Tussen:

De Reguleringscommissie voor Energie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, hierna **BRUGEL** genoemd, een autonome instelling met rechtspersoonlijkheid naar publiek recht, gevestigd te 1000 Brussel, Kunstlaan 46.

Vertegenwoordigd door de heer Kevin Welch, voorzitter, en de heer Eric Mannès, bestuurder.

En

De wateroperator die de netten voor drinkwatervoorziening en gemeentelijke sanering van het stedelijke afvalwater in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest beheert, hierna **VIVAQUA** genoemd, een intercommunale vereniging onder de vorm van een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, gevestigd in 1000 Brussel, Keizerinlaan 17-19.

Vertegenwoordigd door de heer Bernard Van Nuffel, voorzitter en de heer Guy Wilmart, vicevoorzitter.

Wordt voorafgaandelijk het volgende uiteengezet:

Artikel 39/1 van de kaderordonnantie¹ "water" (KOW) bepaalt wat volgt:

"§ 1er [...] BRUGEL stelt, na raadpleging van de wateroperatoren, de tariefmethodologieën op die zij dienen te gebruiken om hun tariefvoorstel op te stellen; [...]"

§ 2. De tariefmethodologieën verduidelijken met name:

1° de bepaling van de kostencategorieën per opdracht van openbare dienst, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen de diensten voor voorziening (productie en distributie van drinkwater) en de diensten voor sanering (opvang en zuivering van afvalwater) die worden gedekt door de tarieven;

2° de regels hoe de kostencategorieën bedoeld in het 1° zullen evolueren in de loop der tijd, met inbegrip van de methode om de parameters van de evolutieformules vast te leggen;

3° de regels om de kosten toe te wijzen aan gebruikerscategorieën;

4° de algemene tariefstructuur en de tariefdragers.

§ 3. De raadpleging van de wateroperatoren verloopt volgens een procedure die in onderlinge overeenstemming wordt vastgelegd op basis van een uitdrukkelijk, transparant en niet-discriminerend akkoord. [...]"

§ 6. Tenzij een kortere termijn werd overeengekomen tussen BRUGEL en de betreffende wateroperator, wordt de tariefmethodologie die van toepassing is op de vaststelling van het tariefvoorstel aan de genoemde operator meegedeeld uiterlijk zes maanden vóór de datum waarop het tariefvoorstel bij Brugel moet worden ingediend.

Bij gebrek aan een akkoord leggen dezelfde artikelen een minimale overlegprocedure vast:

1° BRUGEL stuurt de wateroperatoren de oproeping tot de overlegvergaderingen, alsook de documentatie in verband met de agendapunten van die vergaderingen, binnen een termijn van drie weken voor genoemde vergaderingen. De oproeping vermeldt de plaats, de datum en het uur van de vergadering, alsook de punten van de dagorde;

2° na de vergadering stelt BRUGEL de ontwerpnotulen van de vergadering op, met de argumenten die door de verschillende partijen naar voren werden gebracht en de punten waar men het eens en niet eens over was, en stuurt ze ter goedkeuring aan de wateroperatoren binnen twee weken na de vergadering;

3° binnen een maand na ontvangst van de door de partijen goedgekeurde notulen van BRUGEL, sturen de wateroperatoren aan BRUGEL hun formeel advies over de

¹ Ordonnantie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 20 oktober 2006 tot opstelling van een kader voor het waterbeleid, zoals gewijzigd en gepubliceerd op 11 juni 2020.

tariefmethodologie die het resultaat is van dit overleg, waarbij ze in voorkomend geval de eventuele punten waarover nog geen overeenstemming werd bereikt, benadrukken.

De termijnen zoals bepaald in de punten 1°, 2° en 3° kunnen worden verkort in onderlinge overeenstemming tussen BRUGEL en de wateroperatoren.

BRUGEL motiveert elke aanvaarding of verwerping van de voorstellen tot wijziging van de wateroperatoren.

Daarnaast bepaalt artikel 39/3 van de kaderordonnantie "water" dat:

"§ 1. De wateroperatoren stellen hun tariefvoorstel op met inachtneming van de tariefmethodologie die werd opgesteld door BRUGEL en dienen het in overeenkomstig de indienings- en goedkeuringsprocedure voor tariefvoorstellen bedoeld in paragraaf 3 van huidig artikel.

§ 2. BRUGEL beslist, na onderzoek van het tariefvoorstel, over de goedkeuring ervan op basis van de conformiteit ervan met de tariefmethodologie en deelt haar gemotiveerde beslissing mee aan de wateroperatoren in overeenstemming met de indienings- en goedkeuringsprocedure voor tariefvoorstellen bedoeld in paragraaf 3 van huidig artikel. BRUGEL kan in de tariefbeslissing aanvullende modaliteiten invoeren die niet werden gedefinieerd in de tariefmethodologie en die op transparante en niet-discriminerende wijze werden overeengekomen met de wateroperatoren.

§ 3. De indienings- en goedkeuringsprocedure voor tariefvoorstellen wordt overeengekomen tussen BRUGEL en de wateroperatoren. [...]

Deze overeenkomst heeft tot doel deze verschillende bepalingen te implementeren.

Bijgevolg werd het volgende overeengekomen:

I. Inleidende bepalingen

De toekomstige methodologie zal moeten passen binnen een politiek, wetgevend en regelgevend kader dat voortdurend in ontwikkeling is. In de toekomstige watermethodologie moeten, in de mate van het mogelijke, de volgende elementen worden opgenomen (zonder ertoe beperkt te zijn):

- (i) de gewestelijke beleidsrichtsnoeren, met inbegrip van, waar nodig, structurele maatregelen met betrekking tot de opdrachten van de operatoren of de financiering van de sector;
- (ii) de wijzigingen die zijn aangebracht aan de ordonnantie of besluiten;
- (iii) de verschillende maatregelen die zullen worden geanalyseerd en geïmplementeerd als onderdeel van het Waterbeheerplan.

Bovendien zullen de algemene voorwaarden van VIVAQUA tegen eind 2025 worden herzien in het kader van een overlegprocedure tussen BRUGEL en VIVAQUA.

Bijgevolg moeten er overeenkomstig gestructureerd, gedocumenteerd en transparant overleg met VIVAQUA richtsnoeren worden geïntegreerd die de noodzakelijke flexibiliteit mogelijk maken voor de invoering van een dynamischer regulering tijdens een tariefperiode, zonder dat er wordt geraakt aan een zekere stabiliteit tijdens eenzelfde tariefperiode.

Deze overeenkomst heeft betrekking op de procedure die moet worden gevolgd voor de ontwikkeling van de tariefmethodologie voor de door VIVAQUA uitgevoerde en in artikel 17 van de kaderordonnantie "water" bedoelde openbaredienststopdrachten.

II. Vaststelling van de methodologie na 2026

A. Voorbereidende fase

Doelstellingen van de methodologie

Voor de volgende regulatoire periode zal er worden overwogen om over te gaan tot desynchronisatie van de periodes die het voorwerp uitmaken van de methodologieën. De volgende regulatoire periode van VIVAQUA zal waarschijnlijk de periode 2027-2031 zijn.

Aangezien er nog niet veel tijd is verstreken, beveelt BRUGEL geen totale herziening van het reguleringskader voor VIVAQUA aan.

De volgende methodologie zal globaal gebaseerd zijn op de geldende methodologie voor de periode 2022-2026. Hoewel een volledige hervorming van het tariefkader niet gewenst is, moeten er echter bepaalde wijzigingen en verbeteringen worden aangebracht aan de huidige methodologie.

Deze methodologie zal rekening moeten houden met de bijzondere context van VIVAQUA in de komende jaren, met in het bijzonder de volgende doelstellingen:

- (i) **Opnieuw een gezonde balansstructuur bereiken** door VIVAQUA in staat te stellen haar schuldenlast tot een redelijk niveau te beperken;
- (ii) **Aan de investeringsbehoeften voldoen** door de uitvoering van investeringen mogelijk te maken, met name in afvalwaterzuivering, en de koppelingen tussen de investeringsplannen en de tarieven versterken;
- (iii) **De efficiëntie van de exploitatiekosten blijven verbeteren** door VIVAQUA aan te moedigen haar lasten (IT, personeelskosten ...) beter te beheersen;
- (iv) **Het debiteurenbeheer blijven optimaliseren** door VIVAQUA ertoe aan te zetten haar onbetaalde facturen strikt te beheren en dubieuze vorderingen op te volgen.

Belangrijkste thema's

In overleg met BRUGEL en VIVAQUA zullen de thema's die verbeteringen of vereenvoudigingen vereisen alsook de nieuwe thema's ten opzichte van het bestaande tariefkader, ten laatste tegen 31 januari 2025 en idealiter tegen eind december 2024 worden gedefinieerd. Bij aanvang van de werkzaamheden zal een gedetailleerde werkkalender worden vastgesteld. Aan elk thema zullen een of meerdere workshops ter bespreking worden gewijd.

De methodologie na 2026 omvat ten minste de volgende elementen:

- **Opname van specifieke projecten in de tarieven:** beoordelen of het opportuun is om bepaalde specifieke projecten te laten dekken door de tarieven, zoals de stormbekkens, nieuwe IT-software of energieproductie, via de indiening van business cases;
- **Kostencategorieën en kosten:** herziening van de kostencategorieën die door de tarieven moeten worden gedekt, met waar nodig een aanpassing van het concept van beheersbare kosten (zonder efficiëntiefactor, herkwalificatie van sommige niet-beheersbare kosten in beheersbare kosten ...). De andere onderdelen van de totale inkomsten zouden in principe ongewijzigd moeten blijven;
- **Tariefflexibiliteit:** richtsnoeren ontwikkelen die een meer dynamische actualisering van het tariefkader mogelijk maken, als reactie op de voortdurende veranderingen in de politieke, wettelijke en regelgevende context;
- **Bijwerking van de tarieven en evolutieregels:** een systeem invoeren voor de bijwerking van de tarieven op basis van de reële inflatie. De regels voor de evolutie van de kostencategorieën in de tijd, met inbegrip van de methode voor het bepalen van de parameters die in de evolutieformules zijn opgenomen, zullen waar nodig worden verbeterd.
- **Billijke marge:** de vaststelling van de billijke marge zoals voorgeschreven in de methodologie 2022-2026 hoeft in principe niet te worden gewijzigd. Een herziening kan echter worden overwogen in het kader van de denkoefening over de financiering van de investeringen;
- **Saldobeheer en -toewijzing:** mechanismen invoeren om de totstandkoming van buitensporige saldi te voorkomen (bv. een maximumlimiet instellen voordat automatisch wordt aangezuiverd ...);
- **Toegestane financieringsmarge:** het bestaande mechanisme van financieringsmarge optimaliseren of het vervangen door een ander mechanisme dat de optimale financiering van de investeringen mogelijk maakt en door VIVAQUA aan te moedigen om haar eigen vermogen te verhogen;

- **Versterking van de band tussen investeringen en tarieven:** Zorgen voor meer samenhang tussen de investeringsplannen en de tarieven;
- **Financiering van grootschalige projecten:** De wenselijkheid van de invoering van mechanismen voor prefinanciering (voorschotmechanisme ...) analyseren.
- **Stimulansen en plafonds voor de exploitatiekosten:** Het niveau van de efficiëntie van bepaalde exploitatiekosten onderwerpen aan stimulansen of plafonds. De breedte van de incentive-tunnel en de bestaande deelpercentages zouden kunnen worden herzien in het kader van de toekomstige methodologie.

Er zal moeten worden bepaald hoe de productiviteits-/efficiëntiefactor(en) voor VIVAQUA zal (zullen) worden vastgesteld (op basis van de in een strategisch plan beoogde prestaties, op basis van een redelijke waarde in vergelijking met andere operatoren, met gebruikmaking van dezelfde efficiëntiefactor als in de methodologie 2022-2026 ...).

Bovendien zal BRUGEL de mogelijkheid onderzoeken om de mechanismen inzake energie-efficiëntie en de kostprijs van de energie te wijzigen.

- **Netverlies:** de boekhoudkundige en tarifaire behandeling van lekken op het net zal worden herzien, met name door na te gaan of het wenselijk is een bonus-malussysteem op basis van indicatoren in te voeren.
- **Tariefstructuur:** onder voorbehoud van wijzigingen aan de ordonnantie zal geen grote herziening van de tariefstructuur worden voorgeschreven. Niettemin zal BRUGEL de door te voeren wijzigingen aan de dekking van de kosten in verband met het stedelijk afvalwater evalueren. Er moet wel worden onderzocht welke wijzigingen moeten worden aangebracht aan de parametrisatie (spanning tussen huishoudelijk en niet-huishoudelijk tarief, gewicht van de vaste term ...);
- **Tariefcascade:** het mechanisme voor de facturering van de tarieven tussen HYDRIA en VIVAQUA zou geen grote wijzigingen mogen ondergaan in het kader van de herziening van de methodologie. Het tariefmechanisme voor de zelfproducenten zou kunnen veranderen bij een wijziging van de ordonnantie of van de algemene voorwaarden;
- **Niet-periodieke tarieven:** bepaalde niet-periodieke tarieven zouden kunnen worden geëvalueerd en aangepast om rekening te houden met aanpassingen in de algemene voorwaarden van VIVAQUA.

Overige overwegingen

Incentivemechanismen

Bij gebrek aan dividenduitkeringen of incentives en rekening houdend met de financiële situatie van VIVAQUA, zou de bepaling van een incentivemechanisme via een bonus-malussysteem gekoppeld aan niet-financiële prestaties inzake kwaliteit van de dienstverlening tijdens de periode kunnen worden ontwikkeld, maar dit zal geen prioriteit zijn in 2025.

Specifieke studies

Tegelijk met de opstelling van de door dit akkoord beoogde methodologie kunnen andere specifieke studies (met name uitgevoerd door Leefmilieu Brussel in het kader van het Waterbeheerplan) input leveren voor de discussies over de methodologie. In voorkomend geval zal een beoordeling van hun integratie in de methodologie, vanaf 2027 of later, worden geanalyseerd.

Nieuwe modellen van verslagen

Er zullen ook nieuwe verslagmodellen moeten worden ontwikkeld die in overeenstemming zijn met de doorgevoerde veranderingen voor de periode na 2026. Er moet bijzondere aandacht worden besteed aan de veranderingen als gevolg van de invoering van de nieuwe analytische boekhouding van VIVAQUA.

Criteria voor kostenevaluatie

Er kunnen bepaalde aanpassingen worden gedaan aan de criteria die worden gebruikt om het onredelijke of onnodige karakter van bepaalde elementen van het totale inkomen te beoordelen, waardoor het mogelijk wordt bepaalde kosten te verwerpen. Deze evaluatie zou kunnen steunen op een vergelijkende analyse (goede praktijken, algemeen aanvaarde normen ...).

Energietransitie

De methodologie moet een denkoefening bevatten over de door Europa gewenste 'decarbonisatie tegen de laagste kosten' op het niveau van de wateroperatoren. De energietransitie zal de komende jaren ook een grote impact hebben op de operatoren en zal specifieke aandacht en financiering vereisen.

Bovendien moet de methodologie van VIVAQUA de optimale ontwikkeling van activiteiten inzake riothermie mogelijk maken, voor zover deze verschillende projecten een positieve kosten-batenanalyse opleveren.

Daarnaast moet de methodologie het mogelijk maken om door te gaan met het ontwikkelen van indicatoren in het kader van de veerkracht van de sector, met name in het licht van de klimaatverandering (vernieuwingspercentage, verliespercentage ...).

B. Officieel overleg met betrekking tot de ontwerpmethodologie na 2026

Uiterlijk tegen 25 augustus 2025 of tegen eender welke andere datum die bij onderling overleg wordt vastgesteld tussen BRUGEL en VIVAQUA, zou BRUGEL de door BRUGEL goedgekeurde ontwerp-tariefmethodologie voor de netten voor drinkwatervoorziening en gemeentelijke sanering van het stedelijk afvalwater van het Brussels Gewest ter raadpleging aan VIVAQUA moeten voorleggen, overeenkomstig artikel 39/I van de kaderordonnantie "water".

Het formele advies van VIVAQUA over de ontwerpmethodologie moet idealiter worden afgegeven binnen een termijn van 30 kalenderdagen na hun ontvangst of tegen eender welke andere redelijke datum waarover BRUGEL en VIVAQUA samen een akkoord bereiken. Indien nodig kan binnen deze periode van 30 dagen een overlegvergadering worden gepland.

C. Goedkeuring en publicatie van de methodologieën

Het ontwerp van tariefmethodologie, eventueel aangepast op basis van de door VIVAQUA geformuleerde opmerkingen, zal in overeenstemming met artikel 39/I, §4, ter consultatie worden voorgelegd aan de Raad van Gebruikers en aan BRUPARTNERS gedurende minstens 30 dagen.

Tegelijk met de raadpleging door de wettelijk vastgestelde organen zal BRUGEL de ontwerpmethodologie ook overleggen voor openbare raadpleging.

Na analyse van de verschillende opmerkingen die bij de verschillende raadplegingen werden geformuleerd, zal BRUGEL het raadplegingsverslag opstellen dat de adviezen van de Raad van Gebruikers en van BRUPARTNERS evenals het standpunt van BRUGEL over de geformuleerde opmerkingen zal bevatten.

In principe keurt BRUGEL de tariefmethodologie uiterlijk eind december 2025 en idealiter tegen 20 december 2025 goed.

D. Procedure voor de indiening en goedkeuring van tariefvoorstellen

BRUGEL verbindt zich ertoe de tariefmethodologie uiterlijk zes maanden voor de datum waarop het tariefvoorstel moet worden ingediend aan VIVAQUA mee te delen, tenzij tussen beide partijen een kortere termijn wordt overeengekomen. Ter informatie: de tariefvoorstellen moeten uiterlijk op 18 juni 2026 worden ingediend.

De procedure voor de invoering en goedkeuring van tariefvoorstellen zal worden opgenomen in de ontwerpmethodologie die voor officieel overleg wordt voorgelegd.

III. Samenwerkingsmodaliteiten

De in deze overeenkomst vastgestelde termijnen zijn ordeterminen, tenzij in deze overeenkomst uitdrukkelijk anders is bepaald. De partijen zullen zich dus, voor zover mogelijk, aan deze uitvoeringskalender houden, zonder daartoe formeel verplicht te zijn.

De besprekingen tussen BRUGEL en VIVAQUA betreffende de vaststelling van de nieuwe methodologie zullen voornamelijk tijdens de eerste negen maanden van 2025 plaatsvinden.

Er zal een werkgroep worden opgericht. Deze werkgroep zal bestaan uit vertegenwoordigers van VIVAQUA, van BRUGEL en desgevallend ook vertegenwoordigers van een consultancyfirma die BRUGEL selecteert om het proces van opmaak van de tariefmethodologieën te begeleiden.

Met het huidige akkoord verbindt VIVAQUA zich ertoe de nodige transparantie aan de dag te leggen en aan BRUGEL alle elementen te bezorgen waarover zij beschikt en die het voor BRUGEL mogelijk zullen maken de tariefmethodologie die het voorwerp uitmaakt van dit akkoord op te stellen en de gekozen oriënteringen op objectieve wijze te motiveren. De informatie zal worden verstrekt binnen een redelijke termijn die BRUGEL en VIVAQUA samen bepalen. Algemeen stelt BRUGEL de vragen om informatie schriftelijk op, omkleedt ze die met redenen en structureert ze die op duidelijke wijze.

Op basis van haar verplichting tot transparantie en tot motivering van de bestuurshandelingen zal BRUGEL op haar website alle relevante documenten publiceren, op voorwaarde dat ze niet vertrouwelijk of niet commercieel gevoelig zijn, met betrekking tot dit overleg. In voorkomend geval zullen ook de notulen van de vergaderingen tussen BRUGEL en de verschillende spelers worden gepubliceerd, onder voorbehoud van de vertrouwelijkheid van bepaalde informatie. Het is aan VIVAQUA om in de betrokken documenten en akten aan te geven welke elementen vertrouwelijk en commercieel gevoelig zijn en om dit te rechtvaardigen.

De partijen verbinden zich ertoe dit akkoord te goeder trouw en naar beste vermogen uit te voeren.

Desgevallend zal bepaalde informatie worden gedeeld via een beveiligd uitwisselingsplatform dat door BRUGEL ter beschikking wordt gesteld.

De vertrouwelijkheid van bepaalde informatie wordt door VIVAQUA gemotiveerd.

Het huidige akkoord vormt een overeenkomst in de zin van de artikelen 5.69, 5.70 en 5.71 van het nieuwe Burgerlijk Wetboek.

De partijen verbinden zich ertoe het akkoord te goeder trouw uit te voeren en met elkaar te overleggen om minnelijke oplossingen te vinden voor de interpretatieproblemen die bij de uitvoering van de overeenkomst zouden opduiken.

In geval van aanhoudende niet-naleving van het akkoord door een van beide partijen in weerwil van de uitdrukkelijke uitnodiging daartoe vanwege de andere partij, en onverminderd de mogelijkheden van verhaal die deze laatste geniet tegen de in gebreke blijvende partij voor de bevoegde rechtscolleges, verbinden de partijen zich ertoe om voor de aanname van de tariefmethodologie de minimale overlegprocedure te volgen, zoals bedoeld in artikel 39/1, §3, van de KWO.

IV. Slotbepalingen

Dit akkoord:

- treedt in werking op datum van ondertekening door de beide partijen. Indien beide partijen het akkoord niet op dezelfde dag ondertekenen, dient VIVAQUA als tweede te tekenen en op de dag van ondertekening BRUGEL per mail te waarschuwen en haar het ondertekende origineel op te sturen met ontvangstbewijs.
- wordt binnen zeven dagen na ondertekening ervan gepubliceerd op de website van BRUGEL.

Opgesteld te Brussel, op 27 november 2024, in twee originele exemplaren.

Voor akkoord,

Voor VIVAQUA,

Voor BRUGEL,

Bernard Van Nuffel

Voorzitter

Kevin Welch

Voorzitter

Guy Wilmart

Ondervoorzitter

Eric Mannès

Bestuurder

V. Bijlage: Indicatieve kalender

Fase	Stap	Operator	Deadline
Vorbereidende fase	Volgens de kalender zoals opgemaakt door de werkgroep		
	Verzending naar de operator voor officieel overleg	BRUGEL	25-08-2025
	Ontvangst opmerkingen van de operator	VIVAQUA	01-10-2025
Officiële goedkeuring	Aanpassing methodologie en verzending voor raadpleging (openbare raadpleging, BRUPARTNERS, CWG ...)	BRUGEL	21-10-2025
	Ontvangst antwoord van de raadpleging	Publiek	20-11-2025
	Wijziging methodologie en definitieve goedkeuring + publicatie	BRUGEL	20-12-2025
Tariefvoorstel	Verzending van de belangrijkste hypothesen van het tariefvoorstel door de operator	VIVAQUA	15-03-2026
	Validering van de hypothesen	BRUGEL	09-04-2026
	Bezorging van de initiële tariefvoorstellen	VIVAQUA	18-06-2026
	Verzoeken om aanvullende informatie	BRUGEL	18-07-2026
	Antwoord van de operator op de aanvullende vragen	VIVAQUA	17-08-2026
	Verzending ontwerp van goedkeuring en beslissing naar Brupartners, CWG	BRUGEL	06-09-2026
	Ontvangst advies	Raad	06-10-2026
	Verzending van de beslissing aanvaarding/weigering initieel tariefvoorstel	BRUGEL	26-10-2026
	Bij weigering: eventueel horen van de operator	VIVAQUA	05-11-2026
	Verzending van het aangepaste tariefvoorstel door de operator	VIVAQUA	25-11-2026
	Beslissing van BRUGEL tot aanvaarding of weigering en publicatie van de tarieven	BRUGEL	20-12-2026

